

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2552

7. เรื่อง ยุทธศาสตร์กาแฟ ปี 2552-2556

คณะรัฐมนตรีพิจารณายุทธศาสตร์กาแฟ ปี 2552-2556 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ แล้วมีมติดังนี้

1. เห็นชอบในยุทธศาสตร์กาแฟ ปี 2552-2556 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ สำนักงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ตามความจำเป็น

2. เห็นชอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาจัดทำแผนงานโครงการเสนอขอจัดสรรงบประมาณปี 2553-2556 จากงบปกติ โดยในปี 2552 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเจียดจ่ายงบประมาณดำเนินการไปก่อน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานว่

1. จากมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ 2/2550 วันที่ 6 กันยายน 2550 ซึ่งเห็นชอบการเปิดตลาดสินค้ากาแฟภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ในปี 2553 ทำให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ จึงเห็นสมควรจัดทำยุทธศาสตร์กาแฟเพื่อเตรียมความพร้อมแก่เกษตรกรชาวสวนกาแฟ เจ้าหน้าที่ภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องทุกส่วนในการพัฒนาสินค้ากาแฟทั้งระบบเพื่อให้สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งในการผลิตได้ตลอดไป

2. คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ได้มีมติเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2551 เห็นชอบยุทธศาสตร์กาแฟปี 2552-2556 และมอบหมายให้กรมวิชาการเกษตรรับข้อสั่งการไปปรับปรุงยุทธศาสตร์กาแฟในการเพิ่มผลผลิตด้วยการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตโดยไม่ขยายพื้นที่เพาะปลูกส่งเสริมและสนับสนุนจุดแข็งในเรื่องคุณภาพมาตรฐาน และความปลอดภัยของสินค้ากาแฟลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งให้จัดทำรายละเอียดแผนงาน โครงการเพื่อขอใช้เงินงบกลางสำหรับปีงบประมาณ 2552 เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบสำหรับปี 2553-2556 ให้จัดทำแผนงาน โครงการเสนอขอจัดสรรงบประมาณจากงบปกติ

ยุทธศาสตร์กาแฟ ประกอบด้วย

1. วิสัยทัศน์ เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน รักษาคุณภาพ และเอกลักษณ์กาแฟไทย โดยมีพันธกิจ ดังนี้

(1) ส่งเสริม/สนับสนุนการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มคุณภาพผลผลิต

(2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ดีและเหมาะสม

(3) สร้าง/พัฒนาเครือข่ายระหว่างเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกร

(4) สร้างมาตรฐานและภาพลักษณ์กาแฟไทย

2. เป้าหมาย

(1) ลดต้นทุนการผลิตกาแฟเท่าหรือมากกว่าเวียดนาม ไม่เกินร้อยละ 10
(2) เพิ่มผลผลิตต่อไร่กาแฟที่ปลูกเป็นพืชเดี่ยวจาก 200 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2552 เป็น 300 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2556 และปลูกร่วมกับพืชอื่นจาก 143 กิโลกรัม/ไร่ ในปี 2552 เป็น 180 กิโลกรัม/ไร่ ปี 2556

(3) เพิ่มปริมาณแปลงกาแฟที่ได้รับการรับรอง GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

3. ยุทธศาสตร์และมาตรการดำเนินงาน

3.1 ยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต

(1) จัดระบบการผลิตในพื้นที่ 15 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย

ลำปาง เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี พังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช

1) เขตการผลิตกาแฟ

- ศึกษาวิเคราะห์ความถูกต้องของพื้นที่ที่มีศักยภาพและพื้นที่ปลูกจริง รวมทั้งสำรวจข้อมูลด้านโลจิสติกส์

- วิเคราะห์คาดคะเนแนวโน้มในด้านราคาต้นทุน และผลตอบแทน (ประชุม/สัมมนา)

- จัดทำข้อมูลแผนที่แสดงความเหมาะสม และวางแผนกำหนดเขตปลูกกาแฟในพื้นที่ที่ปลูกกาแฟเป็นพืชเดี่ยวและปลูกเป็นพืชร่วม

2) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

- จัดประชุมระดับเจ้าหน้าที่ขึ้นทะเบียนภาคสนาม พิมพ์คู่มือและแบบ คำร้อง วัสดุสำนักงาน และคำจัดทำหีบห่อทางไปรษณีย์ ประมวลผลและจัดทำฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศกาแฟ ติดตาม/นิเทศงาน รายงานผลและบริหารโครงการ

(2) พัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินอย่างมีประสิทธิภาพ

1) สำรวจ วิเคราะห์พื้นที่เพาะปลูกกาแฟ

2) สำรวจจำแนกวิเคราะห์ข้อมูลดิน และประเมินความ

เหมาะสมของดินสำหรับปลูกกาแฟ

3) ถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการจัดการดิน

4) ติดตามประเมินผลและจัดทำรายงาน

(3) ปรับปรุงสวนกาแฟเสื่อมโทรม

1) ส่งเสริมการตัดทำสวนกาแฟที่ให้ผลผลิตติดต่อกันเกิน 5 ปี อนุรักษ์การตัดแต่งกิ่ง โดยการจัดทำแปลงสาธิต อบรมความรู้เกษตรกร

2) ปรับเปลี่ยนสวนเก่าโดยใช้กาแฟสายพันธุ์ดี ที่ให้ผลผลิตสูง และจำนวนครั้งในการเก็บเกี่ยวน้อย และจัดทำแปลงทดสอบกาแฟสายพันธุ์ดี

(4) พัฒนาการผลิตของเกษตรกรให้ได้มาตรฐาน GAP

1) ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตกาแฟให้ได้มาตรฐาน GAP โดยการพัฒนาความรู้เจ้าหน้าที่ จัดเวทีชุมชน เพื่อวิเคราะห์สภาพพื้นที่ ปัญหา/ความต้องการเกษตรกร แนวทางการพัฒนาเฉพาะพื้นที่และอบรมความรู้เกษตรกร

2) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรดีที่เหมาะสม

3) การตรวจรับรองสวน/ผลผลิตที่ได้มาตรฐาน GAP

(5) วิจัยและพัฒนาการผลิต

1) วิจัยเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต

กิลด์แห่งเกษตรกรปลูกพืชไร่และเลี้ยงสัตว์

- วิจัยพันธุ์กาแฟอาราบิก้า ด้านทานโรคราสนิม มี

ความเหมาะสมแต่ละพื้นที่รสชาติดี มีความหลากหลายของพันธุ์

- วิจัยเทคโนโลยีการผลิตในการเพิ่มผลผลิต และลด

ต้นทุนการผลิต (การตัดแต่ง อัตราปุ๋ยที่เหมาะสม การป้องกันกำจัดโรคและแมลง เป็นต้น)

2) วิจัยเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวในการปรับปรุง

คุณภาพปราศจากสารพิษออกาทอกซิน เอ

3.2 ยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์กาแฟ

(1) ส่งเสริมการแปรรูปในสถาบันเกษตรกร

1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูป/สัมมนาแลกเปลี่ยน

ความรู้

2) สนับสนุนเงินทุน/เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อสนับสนุนการ

แปรรูปและการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน

3) วิจัยพัฒนาการแปรรูปสินค้าผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

3.3 ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาและส่งเสริมด้านการสร้างเสถียรภาพราคา

(1) ส่งเสริมการซื้อขายเมล็ดกาแฟและผลิตภัณฑ์กาแฟ

ตามชั้นคุณภาพ

1) จัดทำมาตรฐานเมล็ดกาแฟและผลิตภัณฑ์

กาแฟตามชั้นคุณภาพ โดยการจัดทำมาตรฐาน ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์สำหรับใช้ประกอบในการจัดทำมาตรฐาน

2) ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการซื้อขายกาแฟ

และผลิตภัณฑ์กาแฟตามชั้นคุณภาพ โดยการจัดงานส่งเสริมการขายและประชาสัมพันธ์ทางสื่อ

(2) บริการตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ

1) การจัดระเบียบบริหารการนำเข้าและส่งออก

สินค้ากาแฟ

2) จัดหาตลาดให้เกษตรกรด้วยการส่งเสริมการ

จัดทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายเมล็ดกาแฟระหว่างเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรกับผู้ประกอบการ

3) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์

และความเคลื่อนไหวราคาตลาดโลก เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร

3.4 ยุทธศาสตร์ด้านการปรับฐานการบริหารจัดการ

(1) มอบให้คณะอนุกรรมการพืชสวนและคณะทำงานพืชกาแฟ

ซึ่งอยู่ภายใต้คณะอนุกรรมการพืชสวนรับผิดชอบในการพิจารณาในเรื่องกาแฟทั้งระบบ และให้กรมวิชาการเกษตรเป็นสำนักงานเลขานุการ

(2) สร้างเครือข่ายข้อมูลกาแฟภายในประเทศและต่างประเทศ

(3) พัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตกาแฟ (ประชุม/สัมมนา)

(4) พัฒนาเครือข่ายกลุ่มรับซื้อและจัดการผลผลิต

(5) การติดตามประเมินผล

3.5 งบประมาณตามยุทธศาสตร์ รวมเป็นเงิน 212.818 ล้านบาท

3.6 หน่วยงานรับผิดชอบ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงพาณิชย์ ได้แก่ กรมการค้าภายใน กรมการค้าต่างประเทศ

3.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(1) ต้นทุนการผลิตกาแฟลดลงเทียบเท่ากับเวียดนาม หรือสูงกว่าไม่เกินร้อยละ 10

(2) เพิ่มผลผลิตต่อไร่กาแฟที่ปลูกเป็นพืชเดี่ยวเป็น 300 กิโลกรัม/ไร่ หรือปลูกเป็นพืชร่วม 180 กิโลกรัม/ไร่ในปี 2556

(3) ได้ผลผลิตกาแฟที่มีคุณภาพจากแปลงที่ได้รับการรับรอง GAP เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 ได้ผลผลิตกาแฟเพียงพอกับความต้องการใช้ของอุตสาหกรรมกาแฟในประเทศ
